

@767A ༄། ཚད་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙེང་ཁ་པ་ཆེན་པས་མཇད་པ་བཞུགས་སོ། །

@768A ༄། །ཨོ་སྤྱི། རྩེ་བཙུན་གླ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ། དགོས་པ་དེ་བསྟན་

བཅོས་ལ་རག་ལས་རྒྱལ། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་བ། བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་ལ་ལོག་རྟོག་
དགག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་སྟོས་ཏེ་དགོས་མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག། །ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ལ་སྟོས་ཏེ་དགོས་མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག། །དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་

རྟོག་དགག། །ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ནི་ཕྱི་ལོ་སྟོས་པ་ཙམ་

གཅོད་པའི་རྟོག་གི་ཙམ་ཡིན་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བ་

མེད་དོ་སྒྲུལ་པ་ནི་ལོག་རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་གི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་འདི་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་དང་
སྟོང་གླིང་སྒྲིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་

@769A ༄། །མ་རྒྱུད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ལམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྟོག་གིར་བྱས་པ་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། རྟོག་གི་བརྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀྱན་
རྫོབ་སྒྲོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། །ཅེས་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་སྒྲུ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་བས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པར་རགས་པ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་

པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། སྒྲོ་བས་པ་གཏུགས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོ་བ་ཅན་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གིར་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་

ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྟེན་པ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱགས་སུ་རྩད་ནས་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་གཏན་ལ་འབབས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་དཔྱད་ཙམ་གྲིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

@770B གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ཡང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་
བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡེ་བདུན་པོ་འདི་

དག་ན་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ཡིན་གྱི་ནང་རིག་པ་མིན་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཐར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་གཅིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་

ནི། རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ལུགས་སོགས་དང་། གཞ་

ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་ཚུལ་སོགས་བད་སྒྲོད་པ་དང་བུན་མོང་བ་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་མོད། ནང་རིག་ནི་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་འདིའི་སྟངས་གི་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པ་དང་། ད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྡེ་སྡོད་དམ། བསྟན་བཅས་གང་

གིས་རིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདིར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡང་། མི་རྟག་བདག་མེད་སོགས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོན་ས་གཏན་ལ་

འབབས་པར་བྱེད་པས་ན། ནང་རིག་དང་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ལ་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་ནང་རིག་ཁོན་ཡིན་པ་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་བསྡེ་བདུན་ལྟ་བུ། གཏན་
ཆོགས་རིག་པ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་བད་སྒྲོད་ལ་གྲགས་པ་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་ཅོད་ཚུལ་ཅམ་སྟོན་པ་

རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆར་གཙོད་དགོས་པས། ཆད་མའི་བསྟན་

བཅས་ཉི་བར་མཁོ་བ་ཡིན་གྱི། བོད་ལྷ་བྱ་ལ་དེ་ལྷ་བྱའི་བསྟན་བཅས་དགོས་པ་

མིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ཡོད་པ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བ་མིད་ན་བསྟན་པ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་ཡང་
དགོས་པ་མིད་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕུང་པོ་གཙང་བདེ་^{@771A} ༡༡། །ཏག་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡོད་ན་ཆང་མའི་བསྟན་
བཅས་ཤིན་དུ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་སྲུན་ཕུང་ནས། ཐར་པ་སྒྲོ་ན་མིད་པའི་ལམ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་སར་གཏན་

ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་འཇུག་དོགས་དམ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཤི
དགོས་པ་མིད་པ་མིན་ཏེ། འགལ་འབྲེལ་ཆོད་ནས་ལམ་གཞན་ལ་དམིགས་

བྱེད་པའི་གྲོགས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བས། ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གང་གཏོན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་འདི་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་

གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་བསྟན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་གོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་སྤྱི་མཉན་གྱི་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་དེའི་བསྟན་པ་སྟོན་མཉན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་

པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྒྲིམ་བུའི་དོན་ནི་བརྗོད་བྱེད་དག་ །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་
བྱས་མིན། ཞེས་འཆད་པ་ལྟར། གོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་འདོད་བྱའི་དོན་དང་། དགོས་པ་དེ་བསྐྱབ་

ཏུས་པའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རག་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
དེའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡང་། གནས་སྐབས་གྱི་འདོད་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་

ཐོབ་བྱ་ངེས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲིམ་བུའི་རིམ་པ་ལ་དང་པོར་མངོན་མཐོ་འབྱུང་ཡང་། ཚད་མས་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ། དང་པོར་ངེས་ལེགས་བསྐྱབས་
ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱིའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་འང་རྗེས་སུ་

@772B དཔག་པ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དམ་བཅར་བྱས་ནས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བསྟོན་མི་ཉུས་
པ་རྣམས་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་

ངེས་ལེགས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་མཐོ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བར་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ལྟན་སྒྲིས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་
སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཐའ་གཞན་ཏུ་

སྲིད་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས། ཚད་མའི་སྟོན་སྒྲུབས་གནས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྒྲུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་ཏུ་འཆད་ན། སྒྱ་བའི་དོག་པོ་ལ་རྒྱུ་པའི་རྟོན་འཆའ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་ནི། དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་མངོན་མཐོ་ངེས་

ལེགས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་བར་མ་ཆད་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་
རྟོག་ལྟན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡོད་

མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སློག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅས་ལ་གཅིས་པར་བབྱང་བ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
གཙོད་བྱེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པས་གཅིས་སྒྲིས་

སུ་བབྱང་བར་རིགས་སོ། །བཞི་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་སྒོར། མངོན་སུམ་དང་
ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་

ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱིར་བསྟན་བཅས་པལ་མོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་རྟོག་གའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་མངོན་རྗེས་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་

@773A ༄༄༅། །བཞི་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་འདུས་ལ། སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་པོ་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་འདུས་
སོ། །དེས་ན་ལེན་ཡང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ནོ། །ཀྱན་བརྟུས་ལ་

ལེའུ་བྱུག་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། དཔེ་བརྟག་པ་དང་སེལ་བ་བརྟག་པ་གཉིས་རང་དོན་ལེའུར་འདུས་ཤིང་། ལྷག་ཆོད་བརྟག་པ་གཞན་
དོན་དུ་འདུས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་བྲག་དུ་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཆོལ་བན་དང་ཕོར་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེས་དེས་པར་བྱ་
བའི་སྐྱེས་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དངོས་སུ་རྗེས་དཔག་གིས་དེས་ཤིང་། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་རག་ལས་པས་མངོན་

རྗེས་ལྟར་སྒྲུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་སྐྱེས་བྱ་སྐྱེས་བྱར་འབྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུའི་གོལ་ས་ལེགས་པར་བཅད་ནས་སྐྱེས་བྱ་མི་སྐྱེས་བའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་དེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཚད་མ་གཏན་
ལ་ཕབ་པ་ཡང་ཕོངས་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི་རྣམ་དེས་ལས། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ཡང་དག

པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བརྩམ་མོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་མཐའ་དག་སྐྱབ་ཅིང་
ཉེས་ཆོགས་མཐའ་དག་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉེས་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བ་འདིའི་ཞེན་ཡུལ་ཚད་མས་

མེད་པར་ངེས་པ་དང་། ལེགས་ཚོགས་གྱི་རྩ་བ་ཡང་ཚང་མས་བྱུང་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ཉིད་གྱིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། གཞན་ལ་རྟོགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ངེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ངེས་པར་

བྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སྟུ་བའི་ཆད་མར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་བསྟན་པ་སྦྱོན་མེད་པར་སྐྱབས་པའི་སྒོ་
ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བརྟུས་སུ། ཆད་མར་བྱུར་པ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །

@774B སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྦྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་ལུགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་ནི།
སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཤེགས་པ་

ཅིས་ཤེས་སྟུམ་ན། ལུགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་དང་སྦྱོབ་པ་སྟེ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་

རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གོ་འཕང་སྤར་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མར་བྱུར་པ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་པ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་

ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་སྟོན་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཤས་མ་བཟོད་ནས་འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་སྦྱོལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུས་སྤྱབ་མི་རྣམས་པས་དེ་

རྣམས་པའི་གོ་འཕང་སྤྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་བྱ་མི་གནས་པའི་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་
ཡང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཕན་བཞེད་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པ་ནི་ཡེ་ཤུ་གསུམ་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་མིན་གྱི། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་

ཆོག་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་གོལ་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྟོན་པ་ཡང་མི་འགྱུར་བས་
སོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡང་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་

@775A ལྷ། །ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །ཐུབ་པ་གང་ལ་ཚུད་མར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལ། ཉགས་དགོད། སྤྱིར་སྐོལ་ངོས་བབྱང་། དོན་གང་ལ་མི་སྒྲིབ་རི་ཆལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་
སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཆད་མའི་སྒྲིས་བྱ་ཡིན་ཏེ། གོལ་བ་དོན་གཉེར་

ལ་ལྟས་ཏེ་མི་སྒྲིབ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྤྱི་ཡིན་གྱི་རང་སྤྱི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ལུང་བྱངས་
པས་སྒྲུབ་མི་ཉུས་པས། དངོས་པོ་སྟོབས་ཉུགས་གྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་

ནི། གང་ལ་མི་སྒྲིབ་ནི། གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་བྱ་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྒྲུག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་པ་གཞན་ཆད་མ་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱིར་བ་སྟོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཚུལ་

བསྐྱབ་པས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱིར་རོལ་པ་རྣམས་ལ་འགལ་འདུའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
ལ་བརྟན་པ་དང་། རྣམ་བུང་ལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་དང་། དཔྱེད་པ་བ་མ་གཏོགས་ཕྱི་

རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྟག་པ་ལ་འདོད་པ་
འགལ་ཏེ། རྟག་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་བཞིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་

རྟག་ན་འབྲས་བུ་ལྟོག་པར་འདོད་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡང་མེད་དེ། དང་པོར་མི་དྲུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་སུ་རུང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས།
དེའི་རྗེས་སུ་མི་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་དྲུ་བ་དམིགས། དེ་རྗེས་མེ་མ་དམིགས། དེ་རྗེས་དྲུ་བ་མ་དམིགས་

པ་ལྟར་རྟག་པ་ལ་གསར་སྐྱེས་དང་གསར་དུ་ལྟོག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་དངོས་ཀྱིས་མཐོན་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ཁིགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་དངོས་པོ་རས་འགའ་བར་འབྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བུང་ལ་བརྟན་པའི་འགལ་བ་ནི། རྒྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། བདག་ཡོད་པར་རིགས་

@776B ཕས་སྐྱབ་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱག་བསྐུལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་དང་གིས་སེལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་གང་

ལ་ཡང་སྟོས་མེད་དུ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས། བདག་གི་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལ་ས་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་དེ་དག་གིས་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། །དེ་

སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་མི་སྐྱབ་བར་སྐྱབ་པ་ནི། སྒོམ་པས་གདུངས་པ་རྩ་ལ་དོན་གཉིར་སྐྱེ་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་གྱིས་གདུངས་པ་མཐོང་བ་ན། སྐྱག་བསྐུལ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

གོལ་འདོན་གཉིར་ལ་སྟོན་པས་བདེན་བཞི་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སྐྱག་བསྐུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རིམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱག་བསྐུལ་དང་འགོག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་ཡང་། ཚད་མས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། སྐྱག་བསྐུལ་དང་པོར་རྟོགས་ཤིང་

ལམ་སྒྲོམ་པར་མཐར་ཉྟགས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསམས་པས་དེ་བུལ་བྱར་ཉྟགས་པར་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་དེ་མི་རྟོག་ །ལ་སྟགས་རང་
བཞིན་ཉྟག་པར་མཛད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱག་བསྐལ་རང་ལོག་མི་རྣམས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ལོག་

བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འདིའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བདག་པ་ན་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱན་འབྱུང་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ཡང་དགག་རྣམས་མི་རྣམས་བདགས་པ་ན། རྒྱ་
ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བདག་མེད་པ་ངེས་པའི་སྟོ་

ནས་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་ནས་སུ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལྟར་ན། དེ་ནི་གཏན་དུ་ང་མིན་སྟེ། །རྒྱ་ལ་གོགས་སྟགས་སྤིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པ་དང་། འགོག་པ་
དེ་མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དད་པར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་དུས་ནས་

@777A ༄༄༅། །མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་འགོག་རྣམས་པར་མཐོང་བས་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བྱར་དུས་གཉིས་པར་སྟོན་པ་མི་རིགས་སེ་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། ཀྱན་འབྱུང་སྟོང་དགོས་པ་དང་སྤངས་རྣམས་པ་གཉིས་དང་པོར་མཐོང་ནས་ད་

ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོས་ཤིང་རྣམ་པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་དུ་བསམས་ནས་དུས་གཉིས་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐལ་བུལ་བྱར་དང་པོ་མཐོང་བ་ན། དེ་
དང་བུལ་བ་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་སྟེ་བས་འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་སྟོན་པར་

རིགས་སོ་ཞིན། མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ནི་དུས་གསུམ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་
པ་ལ་ལྟོས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་འདུས་ཤིན་

དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚྱུལ་བ་དང་། དུན་པ་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ངག་ །ལས་ཀྱི་མཐའ། འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་ངེས་སོ། །སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་

བྱེད་ནི་བདག་མེད་སྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་རྒྱུ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཕྱིགས་པར་དགའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་ན། བདག་མེད་ངེས་པ་དེ་ཉིད་

ཡུལ་བདག་མིང་ལ་བྱག་པ་ལྟ་བུར་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ན། བདག་མིང་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་གིས་བསྐྱེས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་དང་སྒྲོར་ལམ་དོད་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོས་བསམ་རྒྱུ་
པའི་དུས་ན་ངེས་པ་དེ་ཉིད་དང་རྒྱངས་ཆད་པའི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཡང་

ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྟོན་པས་འཇུག་ལྟོག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་སུ་བཅས་པ་ལ་དུན་པས་མ་ཡིངས་པར་བྱས་ནས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་
འདས་ན་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ངོས་བབྱང་ནས་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པས། དུན་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱེད་ལ། དེ་གཉིས་

@778B བྱིང་གོད་ཀྱི་གཉིན་པོར་ཁ་སྐྱོས་པ་ཅམ་མོ་གྱིས་ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེས་
པ་ནི་གཙོད་པར་བྱེད་པས་ཕྱིབས་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་སྤྱ་བྱུང་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཚུལ་

ཁྲིམས་ནི་ལྟོ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉིས་སྟོད་དངོས་སུ་ཀུན་
ནས་སྤང་ཉུས་པ་དང་མི་ཉུས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་

ཚུལ་བསྐྱབ་པས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཕེན་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ། ངན་འགྲོར་ཉིད་མཆོམས་སྦྱོར་བ་དང་། བདེ་འགྲོར་ཉིད་མཆོམས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་ལ།
དེའི་རྒྱ་ཀླན་འབྱུང་ལ་ཡང་ངན་འགྲོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ལམ་དང་། དེ་འགགས་པའི་འགོག་བ་བཞི་ལ་མི་སྦྱ་པར་བསྐྱབ་པས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་སྤྱིའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འབྱུང་ལ། བདེ་
འགྲོའི་དེ་རྣམས་ལ་མི་སྦྱ་བར་བསྐྱབ་པས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དང་། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་པས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། རྟོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་པོ་ཤེས་པའི་སློན་ས་
ངེས་དགོས་པས། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྟོགས་པའི་ལག་ཁྲེས་དང་། ཡིད་འབྱུང་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤོང་པ་དང་བདག་

མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ནང་། བདག་མེད་སྦྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པས་ནི་
ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་པར་རྟོགས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་རྟོགས་པས་ནི་འབྲལ་འདོད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་

ད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་དོན་གྱི་མཐའ་ཐུག་པའི་ཐོབ་བྱའི་ལག་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཉིད་དེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྤང་
བར་བྱ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

@779A ལྷ། ༄༄༅། །སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་ངས་ཡོད་ལེག་གི་གོགས་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེང་
པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོར་མ་བྱག་པའི་རྒྱང་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཡང་། དེ་མེད་པའི་རྒྱང་པ་ལ་དོན་

གཉིས་སྟེ་བ་ལྟར། སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཡང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པར་འབྱུང་ནས་བདག་གི་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་ཟག་བཅས་དེ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ། དེ་ལ་གཙང་སོགས་སུ་སྟོོ་འདོགས་པ་དེ་དེའི་ཀྱན་

དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱང་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་ལམ། དེ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་བྲལ་བ་དེ་དེའི་འགོག་པའོ། །དལ་སྦྱིར་སྟོན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
དང་པོར་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བཞི་ནི། བདག་ལ་སྟོན་པ་དང་། བདག་གི་འདོད་བྱའི་དོན་དང་། དེ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་དང་། ཐབས་

དང་མི་འབྲེལ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་སྲིད་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་མ་ལོག་རྟོག་ནི། རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་
མ་ཐུན་པ་རྒྱད་འཛིན་པའོ། །སྤྱི་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤར་ཡོང་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུར་བར་སྦྲ་བ་དང་། དབང་

སྤྱག་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྟེ། ཐར་པ་གཏན་མེད་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཟག་བཅས་མ་ཞི་བ་དང་། འདོད་བྱ་བྲ་ལོ་མ་མིན་པ་
དང་། ཡིན་ཡང་གཏན་དུ་ཐར་པ་མིན་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ཡང་ལོག་རྟོག་བཞི་སྟེ། ཐར་ལམ་གཏན་མང་དང་། བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་ངན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་དང་། གཏན་དུ་ཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ་སྦྲུམ་དུ་འཛིན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་
དགག་བྱ་བདག་ངོས་བབྱང་བ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཙམ་དགག་པར་བྱ་

བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཁོགས་པས་འགོག་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་གང་
ལ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཏྲགས་དགོས་ཚུལ་སྦྱབ། གཞན་

@780B སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། ཡུང་པོ་ལྔ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྲབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། ལུས་སྒྲུལ་གྱི་སྤྲོང་དུ་དུ་མར་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་

ན། གཅིག་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་ཕྱོགས་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་ལ། གཅིག་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་ན་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པས་
གཉིས་ཀ་མིན་པའི་དགག་ཕྱོགས་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་ལོ། །དེས་བདག་དང་ཡུང་པོའི་སྤྲོང་དུ་ཡང་

རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཁེགས་པ་ན་རང་བཞིན་ཅུ་འཇིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། ཡུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དང་རང་བཞིན་གཞན་
དུ་མེད་དེ། ཡོད་ནས་སོར་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་

རྒྱ་བ་དང་རང་གཞན་གཅིག་དུ་མེད་དེ། མི་རྟག་དུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་ཁེགས་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་བཞིའི་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། རང་བཞིན་
ཐ་དད་ཁེགས་པས་བྱུང་ཆོས་བཞིའི་སྤྲོང་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འཇིག་ལྷ་

སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་མེད་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རིགས་ལ། ཡོད་ན་དགག་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་
མེད་དོ། ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་ཡོན་ཏན་དང་། རང་རྟེན་ལའི་དོན་བསྟན་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་

བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པས་སྤྲོགས་ཆོས་འགྲུབ་ཅིང་། དེར་ངེས་ན་གང་ཟག་
རང་རྒྱ་བ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བས་འགོག་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པ་

ཡང་རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་བཀག་ན་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་བར་ལའད་ཀྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱུབ་པས་བྱུང་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གྲུབ་^{@781A} ༄༅། །མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བཀག་ན་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་བའི་རང་གི་རྟེན་དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་རྣམ་བཅད་ཅུ་དེས་གྱུབ་པའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །བྱས་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲའི་སྒྲ་དོན་བྱས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིག་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་རྟགས་

འགོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་ངག་གིས་ཟིན་པར་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །འོ་ན། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅི་ན། དེ་ནི་
གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྟུང་བ་མི་འགལ་བར་

སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་སུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་དགྲུས་གྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སུང་པོ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལས་
ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྩལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ནི། སུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཆོས་དབང་པོ་ནོན་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་བྱས་པར་
ཡང་གྲུབ་བོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་ཐ་སྐད་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་དཔག་དགོས་སོ། །བྱབ་པ་ལ་དཔེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་དེ་དེས་པའི་གཞི་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་པ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོད་གཞི་ཡང་དེར་མི་རུང་སྟེ། བྱབ་པ་གྲུབ་པ་ན་
བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་གཞན་ཞིག་དགོས་ལ་གཞི་གཞན་དེ་ལ་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོག་བྱབ་སྐྱབ་

པ་ལ། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྟེན་རེ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ངེས་མི་རྣམས་ཏེ། རྟག་པའི་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པར་ཡོད་ཀྱང་
ཕྱིར་གྲོལ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་

ཕྱོག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་མཐོང་དགོས་ཀྱི་སྲིད་པར་མ་མཐོང་བཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་དགག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒོ་དེས་ཏྲག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་

@782B དག་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། བྱི་མ་ལྟར་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ཕྱོག་པར་ངེས་མི་རྣམས་པར་འབྱུང་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ལ་འཇིག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་
པའི་སྒོ་དེས་ཀྱང་། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇིག་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པ་དེས་པར་འབྱུང་ལ།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇིག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པས། བྱུང་པ་བྱུང་པའི་དུས་ནི་སྐྱ་ལ་འཇིག་པ་བྱུང་པར་འབྱུང་རོ། །སྐྱའི་བྱས་པ་འཇིག་པར་བྱུང་ཀྱང་སྐྱ་འཇིག་པར་མ་བྱུང་པ་ཞི་ན།
འོ་ན་རྩོལ་བྱང་ལ་འཇིག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་སྐྱ་འཇིག་པར་མ་བྱུང་ཀྱང་རྩོལ་བ་ལས་

བྱང་བའི་སྐྱ་འཇིག་པ་བྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱུང་པ་བྱུང་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཇེས་དཔག་དེས།
བྱས་པ་ཏྲག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྲིད་པའི་སྒོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི་མི་སྲིད་པར་དེས་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །འོན་ཅུང་ལྷུང་ལ་འཇིག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་ཅུང་སྒྲ་ལ་རྟག་འཇིག་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི། ཅུང་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པར་མ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་
པར་འགྱུར་རོཞེན། དེ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དེར་བརྟེན་གྱིས་རྗེས་དཔག་དཔུང་ཤེས་སུ་འགྱུར་

ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོཞེན། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དཔུང་ཤེས་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི་གཙད་ཟིན་གྱི་དོན་གཙོད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་བྱུང་པ་གཉིས་
གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟེན་མེད་གྱི་རྟགས་དང་། ལྟོག་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་

གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་ངོར་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་ལྟེན་པ་མེད་པར་དེའི་ངོ་བོར་བྱུང་པ་དེ་
ལ་ནི། གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཚོགས་ཐ་མས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་

པ་བཞིན། བུམ་པ་དེ་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འགྱུར་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟེན་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བའོ། །གཏན་ཚིགས་འདིའི་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་པ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། དེས་བུམ་པའི་སྟོང་དུ་འཇིག་པའི་བྱུང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། །

@783A ༄། །འཕགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། བུམ་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་བྱང་བའི་རྒྱ་
ཙམ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་མི་བྱེད་དེ། བུམ་པའི་འཇིག་པ་བུམ་པ་དང་།

རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་གཅིག་བྱེད་ན། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཟིན་པས་ཕྱིས་འབྱུང་གིས་བྱེད་པར་འགལ་ལོ། །རྗེས་གཞན་མི་བྱེད་དེ། བུམ་
པ་མཐར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་མི་སྐྱེད་ན་རྒྱ་

ལས་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་དགོས་པས་མཐར་ཡང་འཇིག་པ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་སྐྱར་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འཇིག་པས་བྱབ་པ་དེས་ཏེ། བྱོད་སྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་
རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་སྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་གྱི་

རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། བུམ་མི་རྟག་གཉིས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པར་དཔེ་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྗེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། བུམ་པའི་སྐྱོང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་འཐད་དེ།

དངོས་མེད་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་མ་ག་རྩ་ལྟ་བུའི་བྱས་པའི་རྒྱ་དེ་མི་
རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེ་

དྲོའི་དུས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྒྱུ་དགོས་ན་ཕྱི་དྲོའི་བྱམ་པ་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་བྱད་པར་ཟངས་བྱམ་གྱིས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ན་རྩའི་བྱམ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མེད་
པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གཞན་ཡང་མེད་དོ། །དེས་

ན་སྤྱིར་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅིང་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་བཀག་པས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་བཀག་པས་བྱས་པ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་
མོང་མིན་པའི་རྒྱ་རུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྩལ་སྦྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

@784B རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་འམ་དངོས་པོས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ལྷན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་ན་འབྲས་བྱ་ཆོས་
ཅན། དེམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ན། འབྲས་བྱ་ཕྱི་མ་

དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་པོ་ནས་མེད་ན་རྟག་པར་འགལ། ཡོད་ན་དང་པོའི་དུས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྟོམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱར་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདི་ཉིད་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་རྗེས་སུ་

འགོ་ལྟོག་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པ་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོམ། དེ་འབྱུང་པ་བཀག་ན་ཁེགས་པ་འབྱུང་པ་ལ་སྟོམ་ན་ཕན་ཚུན་ཉིན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་
མཁའ་ནི་རེག་བྱ་ཙམ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་གཅད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རེག་བྱའི་བྱུང་པར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱས་པའི་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་བར་སྒྲུང་དུ་ལག་པ་དབྱུགས་པ་ན་ལུས་ཤེས་གྱིས་བབྱང་བའི་སྟོབས་གྱིས་
ཤུགས་ལ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྟེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བས་

ཆོག་གི་མི་སྲིད་པར་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་
སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྒྲ་མའི་རྟགས་དང་ཕྱི་མའི་བྱུང་པ་མི་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་ནས་ད་ནི་སྟག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྟག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། མིའི་ལུས་འདི་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་སྐྱེ་

བཟང་པོ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བཟང་པོ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་
སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་སྣ་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཏུད་འགོའི་ལུས་འདི་

@785A ལྷོ། །ཆོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ངན་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་འདི་ངག་ལ་བཏེན་ནས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྣམ་
སྒྲིན་འདོད་མི་འདོད་འདི་དག་ལ་ལས་བཟང་ངན་སྟོན་དུ་སོང་བར་དངོས་སྟོབས་

གྱིས་འབྲུབ་ཀྱང་། དེ་རིང་སྒྲིན་པ་བཏང་བ་དང་རྩལ་བྱིས་ས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོའི་ལུས་གྱི་བྱད་པར་ཕྱག་འཆ་ལ་
བ་སོགས་སྔ་དོའི་ལུས་སྟོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་ཀྱང་། སྔ་དོའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེས་ཕྱི་དོའི་ལུས་གྱི་བྱད་

པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་གསོག་པ་ཡང་སྲིད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དབང་ཕྱག་སོགས་
ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱེལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་གཙང་བའི་གནས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དབང་

ཕྱག་སྐྱེལ་བྱེད་མིན་པར་དབང་ཕྱག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཉོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འབྱུང་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉིན་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་རྒྱད་མར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྒྱད་པ་ཡོད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་
རིག་པ་སྐྱ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་སྐྱག་པར་སྟོ་

བཏགས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་བཞིན། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟོག་པ་མེད་དེ། རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་རིག་པ་སྐྱ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་དགོས་སོཞེན། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་མི་རགས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་རིག་པ་དེ་རྟག་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལྟོག་པའི་དངོས་པོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡོད་ན་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་མ་འདས་ལ། རྟག་པ་རྒྱར་མི་རུང་བར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

@786B མི་རྟག་པ་ལ་བེམ་རིག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་བེམ་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་ཉར་ལེན་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་ཉར་ལེན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རེ་རེ་
བ་ཡིན་ནམ། གྲུན་ཚོགས་པ་རྒྱར་དགོས། དང་པོ་མི་འབད་དེ། མིག་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན།

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་མི་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་ཉར་ལེན་ཡིན་ན། རྟལ་ཕྱིན་
ནམ་ཡན་ལག་གི་རྩལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟལ་ཕྱན་རེ་རེ་བས་ཚོག་གམ། གྲུན་ཚོགས་པ་རྒྱར་

དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་རྟོག་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སོར་མོའི་རྟལ་ལྟ་བུ་མ་ཚད་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་རྩལ་ཉར་ལེན་ཡིན་པའི་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་

ལ་བཏིན་པའི་འགལ་འདྲ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་ལག་པ་གཡོ། ལུས་གཞན་མི་གཡོ་བའི་ཆོ་ལུས་གཞན་གྱི་སྟངས་ན་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་དེ་མི་གཡོ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཡོ་མི་
གཡོའི་ཆ་གཉིས་མེད་པར་འགལ་ལོ། །གཡོ་མི་གཡོ་དེ་དག་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་

ཅན་ལ་མེད་དོན་ཅི་ན། དེ་ལྟ་ན་ལག་པའི་སྟངས་དུ་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་གི་དུལ་གྱིས་བསྐྱས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་དང་། མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དུས་གཅིག་སོ་སོར་
གྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྟོར། ཤེས་པ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། རང་

རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། པ་མའི་ཤེས་པ་ཉེར་ལེན་དུ་བྱ་དགོས་པས་པ་མ་བཟོ་མཁས་པ་ལ། བྱ་བཟོ་
མཁས་པ་སོགས་སུ་གདེན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་

རིག་པ་སྒྲ་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་ཡོད་དེ། ཞེས་བྱུང་པར་སྐྱར་ན་དཔེ་རྟེན་པར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་
ཀུན་འབྱུང་དེ་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བདག་འཛིན་རིགས་པས་སུན་འབྱུང་བར་རྣམས་པར་མཐོང་བ་

@787A ༄། །ན། སྤྱག་བསྐལ་འགོག་ལྷས་སྤྱམ་ཐོང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་འགགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བྱ་མོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྦྱི་ཙམ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་

པ་ལ་སྤྱག་པར་མོས་པ་བརྟན་མི་བརྟན་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གསང་རྟོགས་དང་། རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་དང་། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སྤྱབས་ཀྱིས་འབྱུབ་པས། །ལམ་ལྟ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་སྦྱབ་ཚུལ་ནི། སྤྱར་

བྱབ་པ་ཆད་མར་སྦྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྦྱབ་བྱེད་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་དེའི་སྤྱབས་སུ་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལེན་གཉིས་པར། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཞི་བཞོད་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ། དབང་ལོགས་བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐལ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཆགས་

ཡུལ་དང་སྤྱིས་བྱ་ཐ་དང་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བཀའ་ལུང་གྲོལ་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་
བཙུན་རྣམས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གྲོལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

བསྟན་པ་མིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩུང་བྱ་བྱུང་པ་བཙུན་ལྟ་འདས་སྐྱབ་པའི་རྩལ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཟག་བཙས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་
ཅན། གཉེན་པོ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲོད་ཀྱི་རྒྱན་ཟད་བ་ཡོད་དེ། བྲོད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནོད་བྱེད་

སྟོབས་ལྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤར་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། བྲུབ་པ་ནི། བྲང་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་ཟད་པར་མཐོང་བའི་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་བོ། །སྤར་
ལེའུ་གཉིས་པར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲུད་པར་དུ་བསྟན་པའི་སྤངས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ལེའུ་

@788B གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་རག་གསུམ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྲོད་ཀྱི་རྒྱན་ཟད་བ་ཡོད་དེ། བྲོད་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྟན་དང་བཙས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱོགས་

ཆོས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་ཅང་བྱུང་པ་སྤར་དང་འདྲ། རྟགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་པ་ནི། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་གོམས་པའི་དོན་ལ་
གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་དེ། བྱོད་རང་གི་གོམས་བྱའི་དོན་རྟགས་པའི་ཆད་མ་གང་ཞིག །གོམས་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་

པ་ཟད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་སྤངས་རྟགས་མཐར་ཐུག་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྤར་བཤད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་ལུན་ཆོགས་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་སྟོན་པའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་མི་སྐྱབ་བར་བསྐྱབ་
ནས། ད་ནི་མངོན་མཐོ་ལ་མི་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟགས་དགོད། རྩ་བ་

སྐྱབ། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེན་པས་ལོངས་སྒྲོད་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་བརྟན་བྱ་ལ་མི་སྐྱབ་སྟེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྲས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་བཞིན། འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོར་བ་འདི་

སྒྲུབ་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། རོན་སྤྱིང་དུ་འབྲེལ་པ་མི་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་བཟོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་སྒྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དཔའི་སྤྱིང་དུ་
བྱད་པ་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་ནས་ངག་སྒྲུས་ཤིང་།

རྗེས་དཔག་དེའི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ན་དེ་དག་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ལུང་གི་མཚན་གཞི་ངོས་བབྱང་བ་དང་། དེ་མི་
སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་རྗེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་

@789A ལྷོ། །ཐབས། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། གཞོད་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། འདི་ཡི་མི་
སྒྲུབ་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་བཟོད་བྱ་མངོན་སུམ་

གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སྟར་བྱ་བ་ཀུན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད། རྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་བཟོད་བྱ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་
དག་རྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་སྟར་བྱ་བ་ཀུན་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་མེད། ཤིན་དུ་རྟོག་

གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། དངོས་ལྷགས་འགལ་བའི་སྟོན་པ་གཞི་དཔ་མེད་པ་འོང་། དེ་ལ་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱིན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱིན་པ་
གཉིས་ལུང་ལས་སྔ་ཕྱི་རང་ལྷགས་སུ་བསྟན་ན། དེ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་འབྱུང་མི་

སྟིན་དེ། ཡ་གུལ་དཀར་ཆོས་ལ་བདེ་བ་འབྱིན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་འགལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ།
ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་དེ་ཆོད་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་མེད་པར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ཆོད་མས་འབྱུང་པ་མི་འཐད་དེ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། གཞི་སྟོན་པའི་སྟངས་ཏུ་བདེ་
བ་འབྱིན་མི་འབྱིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཏུ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་ན། དཀར་

ཆོས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་ཡང་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདུ་སྟིན་པའི་དོགས་པ་ཆོད་ཅིང་། དཀར་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཏུ་ཡོད་མེད་སྟོང་ཁ་ཕྱོགས་པ་ནི། ཚད་མ་སྔ་མའི་སྟོབས་གྱིས་མི་སྟིན་
པར་ངེས་ལུས་ཀྱི། །དེ་གཉིས་གཞི་དེའི་སྟངས་ཏུ་འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ངོས་མི་ལུས་

སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་དག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་སྒྲིག་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་ལ་ཡང་ན་འགལ་བསྟན་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། སྒྲིན་མེད་དེ། བྱས་བྱས་པས་སྒྲིག་པའི་རྩར་
གྱུར་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་རྒྱུད་དུ་མི་འགོ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

@790B ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་བའི་ལུང་ཡང་གཞི་མཐུན་སྟོམ་པ་མིན་གྱི། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས། དའི་ལུང་རོ་ཞེས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་པས། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེས་གནས་གསུམ་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་

སྒྲིན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྒྲུབ་ཡིན་མིན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་སྦངས་དགོས་པས་གཏན་ཆགས་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས། དེའི་ལན་ལ། ཡང་ཆོས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དགག། །འདོད་ཀྱང་སྟོར་བ་

གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག། །ལུང་གཞོད་བྱེད་དང་གིགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་
པོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆོས་ཚད་མར་མི་རུང་ན། ལིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཡོད་པ། ཏྲག་ལྡན་གྱིས་དམ་བཅའ་

མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དམ་བཅའ་ན་རྟོག་ལྡན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མིན་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་རྣམ་གཞག་གང་གིས་རྒྱས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉིར་ནི། ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཡང་

འཇིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བས། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ཞེན། དེའི་དོན་ནི། ཡོད་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ཚད་མས་འགག་རྒྱས་ཤིང་། མེད་པ་
སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བའི་དབང་

དུ་བྱས་གྱི། དེ་ལ་མིན་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་ཡོད་དམ་མེད་དྲིས་པ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ཞེས་ལན་འདེབས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་ཆོས་
ཅན། བྱོད་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ལུང་རྣམ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་དུས་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ལྟར་ངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། གེ་ན་འཐུན་དུ་གསུངས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ངས་
སྤྱོད་པའི་ལུང་ཤེས་འདོད་དུ་བབྱང་བའི་སྤྱིར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེན། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དེ། དབྱར་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངས་པའི་དུས་ན་འདུས་

བྱས་མི་ཏྲག

པར་སྟོན་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་སྐྱ་བར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མར་འདོད་པའི་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་།
གཞི་འགར་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ན། །

དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པ་བསྟོན་པ་འབྲུལ་སྟོ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ན། བྱས་པ་ཡིན་ན་དེས་བྱུང་པར་འབྲུལ་བ་ལྟ་
བུ་ལོ། །ཚད་མར་མི་འདོད་པས་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་གསལ་བ་རྣམས་རང་གི་བཛོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་།

ལོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟོན་པ་ན། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་ངེས་བྱུང་པར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་
བསྟན་པ་ན། བྱས་པ་ཡིན་ན་ངེས་བྱུང་པར་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་རྣམས་རང་གི་བཛོད་

བྱའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཞོད་བྱེད་པའི་ལུགས་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་ན་གོགས་བྱེད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དབྱེད་གསུམ་

གྲིས་དག་པའི་ལུང་དེ་སྒྲར་གྱི་དམ་བཅའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་གཤགས་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གྲིས་ཀྱང་།

འདོད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་ན། དཔུང་གསུམ་གྲིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྟུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འབྲེལ་པ་ལ་མི་སྟུ་
བའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་སྟུ་བས་བྱུང་ཀྱང་མི་སྟུ་བའི་སྟུ་བ་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་བླངས་མི་

དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུང་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྟུབ་བྱའི་ངོས་ནས་མི་འདྲ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན་གྱི། སྟུ་བ་བྱེད་ཚད་མའི་ངོས་ནས་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐར་མའོན་སུམ་ལ་བྱུག་དགོས་པར་བསྟུབས་

@792B ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་དགོས་པས་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དགག་རྟགས་སྟུ་བ་རྟགས་སོགས་ཀྱང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དགག་སྟུ་བ་གང་རུང་གི་
སྟོན་ས་འབྱེད་དགོས་པས། འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་བཞིར་ངེས་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཟྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཟྱོང་སྟོབས་མིན་པས་རྟགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟས་པ་དང་མི་

སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། མི་སྟོན་པ་ལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སོ། །འདོད་པ་

ཙམ་གྱིས་བཞག་ན། ཚང་མའི་དགག་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྒྲིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཐག་སྒྲ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་རྒྱས་པ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ་དང་། བཞག་རྒྱས་

པ་རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་ཡོད་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གང་ན་འདོད་པ་ཡོད་པ་དེར་བད་ཡོད་ལ། བད་སྒྲུར་བ་དེར་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་
ལ། འདོད་པ་ཡང་ཡུལ་ཀྱན་ལ་རང་དགར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒྲ་འདོད་པས་སྒྲུར་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་

ངོས་ནས་རྒྱར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྒྱ་བ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁུར་ཁུར་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་འབྱུང་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སེལ་
འཇུག་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་མིན་པ་གཙོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྒྲོན་མེད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ན། རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པ་གཙོད་གྱི། རྒྱ་བ་མིན་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་མི་གཙོད་དོ། །རྒྱ་བ་མིན་པ་གཙོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་རྒྱ་བ་མིན་ན་དེས་

གཅོད་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་ནང་ཕན་

ཚུན་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བྱང་པར་དབྱེད་གོས་གྱི། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དབྱེར་མི་རུང་ངོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྒྲ་རྟོག་གི་འཕྲུག་ཚུལ་དང་། སེལ་བ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་

@793A ༄། ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལག་དཔའོ། །དང་པོ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། རོན་
དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ལག་དཔའི་གཞི་ནི། སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་དི་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་འཕྲུག་པ་མིན་
ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རང་མཚན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་ནི། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་སྟོས་པས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་།

རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་

རིགས་པ་དེ་ཉིད་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཡང་རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་མི་རྣམས་པར་རྟོག་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གང་ཡང་ཡང་

དག་ཏུ་སྐྱབ་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐོལ་ཕྱིར་སྐོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོན་མི་རྣམས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་རྒྱུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་གིས་རང་མཚན་གྱི་འཛོག་བྱེད་ཡུལ་དུས་དང་
བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་ཤེས་

པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ན་ཡོང་པ་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པ་སེར་སྐྱ་ལ་
ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤར་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་ན་ཡོད་པར་བརྩུང་བ་ཡིན་

པས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡང་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཕྱི་དྲོ་མེད་པ་དང་། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པ་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལྟར་ན་གཟུགས་ཡོད་ན་སྒྲ་ཡོད་པར་འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཤིང་། ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་

@794B གང་། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་སྒྲ་ཕྱི་ནང་འགལ་སྒྲས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་
ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། ཤིང་དང་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་

ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་དེ་དང་རྩལ་གཅིག་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་རྣམས་རྩལ་གཅིག་དུ་འདྲེ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འདྲེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་དེ་ཤུག་དང་རྩལ་གཅིག་ན་ཡང་ཤུག་ཤུག་གཉིས་ཀ་རྩལ་གཅིག་དུ་འདྲེ་

དགོས་པས་ཤིང་ཙམ་དངོས་པོ་མིན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་བོ་ཞེས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ཉོན་
ཅིག །ཤིང་དེ་ཤུག་དང་ཤུག་པ་ལ་རྩལ་སྒྲ་འགོ་བར་སྒྲར་བའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མྱོ་དེ་

རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་གཟུང་ངོར་ཆ་བཅས་འཆར་བ་མི་སྲིད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་སྒྲར་བ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་མི་འདྲ་བར་སྒྲར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན།

ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། གློ་མ་འབྲུལ་བའི་ངོར་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གློ་མ་འབྲུལ་བའི་ངོར་

ཤིང་དེ་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྩལ་སྤུ་འགྲོ་བ་སྤྲོད་ན་རྩལ་ཐ་དད་སྐར་མ་ལྟ་བུའལ། ཀ་བ་དུ་མ་ལ་ཐོག་ཅིག་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤུ་སྤྲོད་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆ་བཅས་སྤྲོད་བའང་མི་སྲིད་པས་ཤིང་
ཅམ་དེ་ཤ་པ་དང་ཡང་ཆ་ཤས་གྱིས་དབེན་པའི་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་དགོས་ལ། ཤུག་པ་དང་ཡང་དེར་སྤྲོད་དགོས་

པས་ཤ་ཤུག་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འཕེན་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཤིང་དེ་ཤ་ཤུག་དང་རྩལ་གཅིག་པས། དེ་གཉིས་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་པོ་རགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་ལ་དངོས་མེད་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་སྦྱངས་པ་ནི། རགས་པ་དང་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཞིང་

ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་དང་གཅིག་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན་སྤྱི་མཆོན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་ལོ་བྱས་ཀྱང་། མཐར་མཛོན་སུམ་ལ་ཡང་མཚུངས་
པ་སྤྲོད་མི་རྒྱས་པ་རང་ལུགས་ལ་རྩལ་གཞན་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་དོན་མེ་ཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་

@795A ༄། །འགྱུར་རོ། །ཡང་དངོས་པོའི་མཆོན་གཞི་འཇོག་ལོ་བྱས་པས་ན་སྤྱི་མཆོན་ནམས་དང་མཚུངས་པ་སྤྲོད་མི་རྒྱས་པར་བདག་འཇིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ཁས་

ལེན་དགོས་པས། འབད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཚན་དངོས་

པོར་གྱུབ་པ་ལེགས་པར་ཁེགས་ཤིང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་སྐྱངས་པས་ཚོག་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་རྟག་སེལ་བས་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཅོད་
པ་ནི། སྐྱ་རང་གི་གནས་ཚོད་ལ་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱུབ་དུས་སོ་སོར་མེད་ཅིང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས།

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དམ་བཅའི་སྤྲེགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱ་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཡང་དོན་དང་མི་མཐུན་
པར་ཞུགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས། ལན་ལ། སྐྱེ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བའི་རྩལ་དང་། དོན་

ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྩལ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་རྟགས་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་པོ་རྟགས་པ་ལ་སྐྱེ་སེར་ལྟར་སོ་སོར་སྐྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱར་ལ། སྐྱར་
བ་དེ་ཡང་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་བ་ལྟར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱར་བ་ལྟར་གྱུབ་ན། སྐྱ་གྱུབ་

དུས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་གསུམ་རྩལ་ཐ་དང་པས་བྱས་པ་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་

ནར་གནས་ཤིང་། ཐ་དད་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་

ཡིན་ཀྱང་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཀག་ན་འགོག་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་ནི་སྒྲོས་ཀྱན་གཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ཡང་ནི་
མིན་ཏེ་ཞེས་ལའད་པ་ལྟར། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་གསུམ་ཤེས་འདོད་ཆོས་

ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤྱལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་གོས་སོ། །དེས་ན་
རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དང་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་

@796B གཞོད་པ་མི་འབབ་སྟེ། ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མེད་ཅེས་སྟོང་ན་སྤྱིར་ཆད་མ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
མཐོང་ན་མེད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །

རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་སུན་དབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ཁས་སྒྲངས་

ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་བུས་མི་རྟག་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྒོ་

རིམ་ཅན་ཁོནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གསུམ་རིམ་ཅན་ཁོནར་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གསུམ་དུས་གཅིག་རྟུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་གཅིག་རྟུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པའི་སྐྱ་རྟོག་ཁོན་སྐྱབ་པས་འཇུག་པར་དོགས་

པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྐྱ་རྟོག་ལ་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
བུམ་པའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་སྐྱབ་པ་ཁོན་འི་རྣམ་པ་ཤར་གྱི། དགག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་

བས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་ངེས་པའི་སྒོ་དེས་སྐྱ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མ་བསལ་ན། སྐྱར་དེས་ཀྱང་སྐྱ་མིན་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བཅད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པར་མ་ངེས་ན། སྐྱར་མི་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་

ལས་ལོག་པར་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ངེས་ཤིང་སྐྱའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་ངེས་པས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །ངེས་ན་

ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ངེས་པའི་སྒོ་ངེས་སྐྱ་མིན་པའི་སྒོ་འདོགས་བཅད་ཀྱང་། སྐྱ་མིན་བཅད་

མི་དགོས་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡུལ་སྐྱ་སྐྱང་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཆོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོ་འདོགས་གཅིག་བཅད་ན།
ཀུན་གཅོད་པ་དང་། མ་བཅད་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་། རྟོག་

@797A ༄། །པ་གཉིས་ཡུལ་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་འདྲ་ཡང་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ལ། རྟོག་པ་ནི་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ཡུལ་གྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཚུར་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་སྒོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྩ་ས་

རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་མེད་པས་ཆ་ཤས་སུ་མ་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ནི་སྒོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པར་སྒོ་འདོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མི་རྟོག་
པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་ཆོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་

སུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་དགོས་ལ། སྒོ་འདོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་དེ་སེལ་བ་ན་དེའི་

ཡུལ་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་མིད་དེ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱ་དེས་དགག་བྱ་རྣམ་

པར་བཅད་པའི་རྣམ་བཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་སམ། སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་ཁོན་ཡུལ་དུ་བྱས་སྐྱམ་དུ་རྟོག་ལྟན་གྱིས་དབྱད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། སྐྱ་བཟོད་ཙམ་ནས་དགག་བྱའི་དོན་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་
དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་ངོས་བབྱང་བ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་

ཉིད། དབྱེ་བ། བརྒྱུར་བའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསལ་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བཅད་པའི་སྐྱོན་སྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མིད་དགག་
དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལའང་། སྒྲོའི་སེལ་བ་དང་དོན་གྱིས་སེལ་བ་གཉིས་སོ། །

དཔེར་བཟོད་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅོད་པ་ཙམ་ནི་མིན་དགག་གི་སེལ་བ་དང་། བུམ་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་རྟོག་ངོར་སྐྱང་བ་སྒྲོའི་སེལ་བ་དང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་དེ་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་

པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་ན་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོནར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་

པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མིན་ལས་ལོག་པར་

@798B སྒྲུང་ཡང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། སྒྲུབ་རྟོག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་དང་། གཅིག་ལྟ་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །ཞེས་བཤད་
པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བདེའ་སྒྲུར་བ་ན་ནག་སྒྲུར་ལ་ཡང་བ་ལང་དུ་གོ་རྒྱས་པར་ཕྱི་ནང་གཉིས་

ཀ་འདོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ནི་སྒྲི་ལ་བདེ་སྒྲོར་ཞིང་སྒྲི་དེ་ཡང་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པས། གཅིག་ལ་སྒྲུར་བས་ཀྱན་ལ་གོ་ཞིང་དེ་ལྟ་མིན་ན། དཀར་ཟལ་དང་
ནང་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་ཅུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་ན། དཀར་ཟལ་དེ་ནག་སྒྲུར་དང་ཏྲ་གཉིས་

ལ་སྟོས་ནས་འདྲ་མི་འདྲའི་བྱུང་པར་མེད་པས། ནག་སྒྲུར་བ་ལང་དུ་གོ་ལ། དེར་མི་གོ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟངས་དུ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་
གཞན་སེལ་ལ་བདེ་སྒྲུར་ཞིང་། གཞན་སེལ་དེ་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བྱུང་པར་མེད་

པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་སྒྲུར་བས་ཀྱན་ལ་གོ་བ་ཡང་གཞན་སེལ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་སྒྲི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་སྒྲླ་རྟོག་མི་འབྱུག་པར་བསྒྲུབ་ཟིན་ལ། ཁས་ལེན་ན། གཞན་སེལ་ཉིད་ཀྱིས་བདེའི་དགོས་པ་

འགྲུབ་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདེ་ཞེན་ཡུལ་ནི། དཀར་ཟེལ་

དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་པན་རྩྭ་བཏེན་པའི་སྦྱོན་ཡང་མེད་དེ། བད་སྦྱོར་བའི་བད་སྦྱར་དགོས་གིས་གང་ཟག་རང་ཉིད་གིས་བ་ཡང་དང་བ་ལང་
མིན་པའི་དོན་གཉིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་གིས་སོ་སོར་ངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་

གྱུར་ངས་པའི་ཐབས་ལ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚད་འབྲས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པ་ན། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་པ་དང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་མཐོང་ཞིང་། གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་ཁེགས་

པས། འཇལ་རྩལ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངས་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་སྦྱབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་
ལྟ་ན་རང་མཚན་ཡིན་ན། རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་

@799A ༄། །མི་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ངས་པ་ཡང་གཟུང་རྩལ་ལ་གཉིས་འདུག་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངས་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་།

གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྫོུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོན་པོ་

གཞལ་བུ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ། འདི་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
གྱི། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྡོན་པོ་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་ཀྱང་སྡོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་

པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཚད་མས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་མདོ་སྡེ་པས་ངེ་ལྟར་ལན་འདེབས། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཚུད་
གཞིར་བབྱང་ནས་རྟག་མི་རྟག་ཚུད་པར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ན་སྡོན་པོ་ཚུད་གཞིར་

བྱས་ནས་ཕྱི་དོན་ཡིན་མིན་ཚུད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་མདོ་སྡེ་པས་འདི་ལྟ་བུའི་རགས་པ་ལ་འཁྲུལ་མི་སྲིད་ཅིང་། འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོག་པའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་
བསྒྲུབས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བུ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་

རིག་འབྲས་བུ། གསུམ་པ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། རྣམ་གཞག་ངོས་བབྱང་བ་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོན་པོ་གཞལ་བུ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་

ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིག་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། རང་གི་གཞུང་གི་སྡེ་ཚོལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་

ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡེ་ཚོལ་པ་རིག་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་དོན་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚེལ་གྱི་དོན་མེད་མེད། ཡོད་ན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་(NBG) སྤྱི་དོན་
གཞུང་གི་རང་ལུགས་སུ་འཛོག་པ་ནི་མདོ་སེམས་གང་གི་ཡང་ལུགས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་

གའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་དོན་མདོན་སུམ་གྱི་གཞུང་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཅིང་རིགས་པས་དཔུང་པ་ན་ཁེགས་པར་འདོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེལ་མི་
མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་

@800B པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་མི་འདོད་པར་ཚ་བྱང་བཞིན་དུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་
སུ་མཁས་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཛོག་པ་ན་ནང་འགལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་མེད་ཞེས་སྒྲིབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པའི་

དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་གི་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་འབབ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་

འབྲས་ཏྟེག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་གཞལ་བྱར་བཞག་ནས་འཇལ་བྱེད་དེ་ལ་སྟོས་ནས་རང་

གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པར་མདོ་སྡེ་པའི་སྒོ་ངོར་རྣམ་རིག་པས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟ་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་སྟམ་དུ་བསམ་
ནས་ཚེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཞི་སྟོན་དུ་འདོད་

པའི་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཡང་སྡོན་པོ་རང་ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ །རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་སྡོན་པོ་མི་སྲིད་ཅིང་དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཡང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་དེའི་ལྷགས་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལྷགས་

གཞིར་བཞག་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཞུང་ཆོག་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས། གཞུང་གོང་འོག་

ཀུན་དུ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ལེགས་པར་སྒྱུར་དུ་རུང་བ་དེ་ཏྟགས་པར་གྱིས་ཤིག །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་མ་བསྐྱེད་པས་མ་འབྲུལ་བ་དང་སྒྲ་དོན་འདྲིས་རུང་དུ་

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་སྟོར་སྦྲང་དབང་ཤེས་

ལ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་མུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུང་དུ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་སོགས་ཉིས་པ་དུ་མར་འབྱུར་
རོ། །སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་^{@801A} ༡༡། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ངོར་ཕྱི་དོན་བཀག་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་འབྱུར་ཞིང་། དེའི་སྟོང་དུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་པོར་བསྟན་པར་མཛད་པས་
དེའི་དགོངས་པ་

འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཁོགས་པས་ཚད་མ་མིན་པའི་དོན་སྟོམ་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་ལས་བྱངས་
དགོས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས། སྟོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྲིད་ཅིང་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་

པ་མེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་རུས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་སྒྲུབ་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གང་ལ་ཚང་མར་སོང་དཔུང་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ།
རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སྟོར་སྦྲང་

དབང་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱུང་འགྱུར་བས་འཛིན་ནམ་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། གཟུང་ནམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྗེས་
ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མར་འདོད་པའི་གཟུང་བའི་ནམ་པ་སྔོར་སྒྲུང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེས་གཞལ་

བྱ་གང་འཇལ་གྱིས་པ་ན། སྔོན་པོ་འཇལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་ལྟར་གཞལ་བའི་དགོས་པ་འཇལ་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། སྔོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་རབ་ཉིད་རང་རིག་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པར་
ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་སྟ་རིས་གང་གཅོད་དྲིས་པ་ན་ཤིང་གཅོད་ཟེར་ཞིང་འབྲས་བྱ་ལ་སྟ་

རེ་རང་ཉིད་དུ་མ་བྱུང་སོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྤང་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་
རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱུང་བྱས་པའི་ཆོ་འཛིན་ནམ་ཚད་མར་འགྱུར་མི་དགོས་པར་ཐལ་འཛིན་

པའི་ནམ་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྔོན་པོ་སྔོར་སྒྲུང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་གཟུང་བའི་ནམ་པ་ཚད་མར་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་
ལ་སྔོ་སེར་དང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཚད་མས་

@802B གཞོད་མེད་དུ་ངེས་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་སྒྲུ་སེར་སོགས་སུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་བསྟུ་ན། སྒྲུ་པོ་སྒྲུ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་འཛོན་རྣམ་དེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་
མར་འགྱུར་མི་དགོས་སོ། །འཛོན་རྣམ་ཁ་ཕྱིར་སྒྲུགས་པ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། སྒྲུ་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུ་རྒྱུ་

དབང་པོའི་ཤེས་པས་འཇལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཆོ་དོན་སྒྲུ་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟུན་ནོ། །སྒྲུ་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲུ་པོ་རིག་གོ་ཞེས་
འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲུ་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་པོ་ལ་སྒྲུ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་

པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། བྱོད་གྱིས་སྒྲུ་པོ་རིག་པར་འཛོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། །བྱོད་རང་གི་སྒྲུ་བས་གྱིས་བྱངས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དེས་སྒྲུ་པོ་རིག་པར་བཞག་པ་ལྟར་བྱོད་གྱིས་
སྒྲུ་པོ་རིག་པར་འཛོག་རྣམས་ཤིང་། རིག་བྱ་སྒྲུ་པོ་དེ་བྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་ཡིན་ཡང་

དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་། དོན་རིག་འདོད་ཅེས་པ་རྣམས་མདོ་སྒྲེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་སྒྲུ་སོགས་ཉོགས་སྒྲུ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་བཅད་སྒྱུར་བདེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཛད་གྱི། ཕྱི་དོན་མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་

བ་ལན་ཅིག་མིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲིན་པོ་ལ་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱི་པ་དེས་ན་སྒྲིན་པོ་ལ་ཚད་མེད་སོང་ཞིང་།

སྒྲིན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་སྒྲུར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན། སྒྲིན་པོ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆོ་རང་རིག་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྐབས་གང་དུ་ཡང་བཞག་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། རང་ཉིད་

ཉམས་སྐྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རིག་བྱ་དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉམས་སྐྱོང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་སེམས་
པའི་ཚད་མ་ལ་སྒྲོས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིན་པོ་གཞལ་

@803A ༄། །བྱེད་བྱས་པའི་ཚད་མ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་མདོ་སྒྲིབས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། སྒྲིན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་
རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་རིག་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བས་དེང་སྒྲིན་པོ་རིག་པ་

འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། འདིར། རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རྟོག་དང་ཕོ་དང་གསུམ་པ་བྱད་པར་མེད་པར་
འབྱར་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་གཟུང་ནམ་དེ་ཚད་མ་

ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་མ་ཟད་འབྲས་རྟོག་དང་ཕོའི་སྐབས་སུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་སྟོན་ཕོ་དེ་ཡང་འཇལ་བྱེད་ཚན་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྐབས་འདིར་རིགས་པས་སྐབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པས། ཚད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ཕོ་ལྟ་བུ་རིག་པ་

འབྲས་བུ་ཞེས་བཞག་དེ་རུང་གི། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་མི་རུང་བས་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་དང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འདྲའོ། །རིག་བྱ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ནི་སྟོན་
ཕོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་སྟུང་དུ་དབྱེད་པ་ན། རྗེས་ཐ་དད་

ཡིན་པ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པས། སྟོར་སྒྲུང་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་ཕོ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ཕོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་
པས། རང་གི་ངོ་བོ་འབྱོད་པ་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་

པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བས་ནི་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོར་སྒྲུང་ཤེས་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་ཅུས་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་དོན་གཞན་མིན་པར་ངེས་པ་འབྲེན་མི་ཅུས་
པས་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་བྲན་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་

ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་སྒྲོན་པོ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བསམས་ནས་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་
བུ་འོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དཔུང་མ་དཔུང་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་

@804B དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དེ་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན། དེ་དང་
འདིར་བཞག་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་འགལ་བ་སྒྲོང་བའི་དོན་མེད་ཅིང་། འབྲས་རྟོག་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲོབ་

དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དང་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་རྩ་རོལ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། །བཞི་པ་སྒྲོ་རྩལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྩལ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་
སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཇིན་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཇིན་རྣམ་ནི་ཤེལ་

དཀར་པོ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུང་རྣམ་ནི། ཤེལ་ཚོན་གྲིས་ཁ་བསྐྱར་
བ་ལྟར་ཕྱི་ན་གནས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཕྱི་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་

པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་འཛིན་རྣམ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ལེན་ནོ། །ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་ལ་གཞན་རིག་དང་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་མི་
འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་

ན་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོད་ན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། དེ་ནི་ཡུལ་ལ་
ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། ཤེས་པ་ཀུན་འཛིན་རྣམ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞེས་པའི་

དོན་ནམ། ཡང་ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་དེའི་སྤང་ན་ཡོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཀུན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་རྩེ་ལ་གཉིས་
ཉིད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་རྩེ་ལ་གཉིས་པ་

ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་དང་། དེ་ཤེས་པ་བླན་ཤེས་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ནི། སྟོར་སྒྲུང་དབང་
ཤེས་དང་དེ་བླན་པའི་བླན་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྟོ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རྒྱས་པ་

@805A ༄༄༅། །ཐལ། གཟུང་རྣམ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་རྣམ་ལ་བྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དབྱེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་། གཟུང་རྣམ་
གྲིས་དབེན་པའི་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་ན་ཆོན་གྲིས་ཁ་དག་མ་བསྐྱར་བའི་ཤེལ་དཀར་པོ་དབུས་སུ་

བཞག། །ཆོན་སྟོ་སེར་གཡས་གཡོན་དུ་བཞག་པ་ན། ཤེལ་དེ་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་ལ་སེར་པོ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་རིག་ལ་
སེར་པོ་མ་རིག་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དང་འདྲ་ལ་སེར་པོ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། གཟུང་རྣམ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྟོན་འཛིན་སྟོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་རིག་ལ་སེར་འཛིན་མ་རིག་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ།
སྟོན་འཛིན་དང་འདྲ་ལ་སེར་འཛིན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། སྟོན་འཛིན་

གྲི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་ལོ་ཞེན། འདོད་པ་ཉིད་དེ། སྡོན་འཛིན་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་ཕྱིར། སྡོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཤར་ཞེན། སྡོན་འཛིན་གྱི་འཛིན་རྣམ་མོ། །འོ་ན་འཛིན་རྣམ་ལ་འཛིན་
རྣམ་ཤར་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྡོན་མེད་དེ། སྡོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྡོན་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་

ལ་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པ་ལྟར་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་སྡོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི་སྡོའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པས་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྡོན་འཛིན་གྱི་འཛིན་རྣམ་ངེས་སྡོན་འཛིན་རིག་ལ་

སེར་འཛིན་མ་རིག་ན་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་རྣམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉམས་སོ། །ཞེན། སྡོན་མེད་དེ། སྡོར་འཛིན་དང་སེར་འཛིན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྡོན་ས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱས་ཤིང་
དེའི་སྡོན་ས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཐད་ཀར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྡོན་ས་སོ་སོར་

བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །གཟུང་རྣམ་ཁས་མི་ལེན་ན་འཛིན་རྣམ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཉོག་གས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྡོན་འདོགས་གཅོད་པའི་
ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་གས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྲིན་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕྱིར་

@806B གྲོལ་གྱི་ངོར་མི་འདོད་པ་འཕངས་ནས་སྒོ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་པར་འདོད་པ་ན་སྐྱ་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྟུང་། །དེ་ཡང་སྟུན་
འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་གིས་སྟུན་འབྲིན་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་གོལ་ས་བཅད་ནས་སྟུན་འབྲིན་ཡང་དག་གིས་སྟུན་འབྲིན་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་

ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཐལ་འབྱུར་དེས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་རྣམས་ཏེ། བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡོད་པས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་དང་བྱད་པར་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་

དེ། ཐལ་འབྱུར་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་
གྱི་རྟགས་སྟུང་པ་བཞོད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་བྱས་པ་བཞོད་པས་སོ། །ཐལ་འབྱུར་གྱི་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་ཅིང་། རྟགས་ཁས་

སྒྲངས། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ན་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་ངོར་མི་འདོད་པའི་དོན་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་འདུག་གོ་སྟུམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི། མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལས་གྲོལ་བའི་
འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་ངོར་སྐྱེ་བས་རང་འདོད་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་

མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བཅུད་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོལ་བ་རང་གིས་བྱུང་པའི་རྩལ་གསུམ་གཞན་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ངག་རྣམ་དག་གོ། །ཁ་
ཅིག །སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ་སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བཅུད་པ་དང་། བྱུང་པ་རྒྱུད་པ་བཅུད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་བཅུད་པ་ཡོད་དེ།

གཏན་ཆོག་ལ་འབའ་ཞིག་བཅུད་པར་ཟད། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་མི་ལེན། བསྐྱབ་བྱུང་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩལ་གསུམ་ག་
ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་ངོས་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟ་མིན་ན་མ་ངོས་པའི་རྟགས་རྒྱུད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།

འོ་ན་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ངོར་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩལ་གཉིས་ཀ་བཅུད་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟ་མིན་ན། སྐྱ་ཡང་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དག་རྒྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེ་བཅུད་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་པའི་དོགས་པ་གཅོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཅུད་པའི་

@807A ༄། །ངག་རྒྱུ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་རྟགས་གྱི་སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བཅུད་པས་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་ངག་
ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །བྱུང་པ་མ་བསྟན་རྒྱུ་སྟོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བཅུད་པས་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྤར་

འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངོར་དེ་ཙམ་བརྗེད་པས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་རྣམ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་སྤར་ནས་བྱུང་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངོར་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཆོས་སྐྱབས་པས་ཀྱང་
རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་རྣམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་མི་ལེན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོས་

ཆོས་རྒྱུད་པ་བསྐྱབ་ཀྱང་སྤར་བྱུང་ཟིན་པའི་བྱུང་པ་དེ་ཡང་ད་ལྟ་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་སྤྲུལ་ག་ལྟར་པ་རྟགས་སུ་སོང་གི་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་
ན། འོ་ན་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྗེད་ཀྱང་སྤར་འབྲེལ་པ་ངས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་འབྲེལ་

པ་བརྗེད་དགོས་ལ་བརྗེད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་བྱེད་པ་ད་ལྟ་ཡང་མཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དག་ཡོན་ལག་གཉིས་ལྟན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ལྟན་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡོང་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དག་སྤྱི་གཉིས་གྱི་བར་དུ་དུས་རིང་པོས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དག་གཅིག་གི་ཡན་ལག་

དུ་མི་རིགས་ཤེན། དེ་ལྟ་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཆོས་བྱུང་བརྗེད་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དག་གཅིག་གི་ཡན་ལག་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྐྱབ་དག་
ཡང་དག་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྤར་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་སྤར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྗེད་ནས་

དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྗེད་པས་རྒྱུད་རྒྱུས་པར་སྟོན་ཕྱི་དེ་གཅིག་ཕུས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་
བརྗེད་པ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྲུགས་བསྟན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དངོས་བསྟན་ཉུགས་ཀྱི་རབ་

དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་ངོར་བྱུང་བས་ལ་མ་ཞུགས་པ་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚད་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇོག་དགོས་

@808B པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཚད་མས་བྱུང་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་ངོར་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་པས་
དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྤྱིར་ཚད་མས་མ་བྱུང་པ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་ངོར་ཚད་མས་མ་བྱུང་པ་ཙམ་

གྲིས་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཉུགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཚད་མས་བྱུང་པར་འགལ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉུགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཚད་མས་བསལ་
བར་འགལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་ལ་རྒྱུ་བས་ཕྱོགས་སུ་བབྱུང་བ་དང་མ་བབྱུང་བ་གཉིས་ཕྱི་མ་འདོད་པས་

སེལ་ཞིང་། སྤུ་མ་ལ་གྲུབ་བསལ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དང་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །ཆོག་པུད་དང་འདོད་པ་གཉིས་གྱིས་ལོག་ཏོག་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་སྤྱོད་ཆོས་
ཅན་དགའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དང་།

མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་བྲངས་ངེས་པ་དང་། རྩས་ཡུལ་ཚུད་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་མི་མཐུན་བྱེད་སྤྱོད་མཐའ་དག་ནམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དགའ་སྒྲོས་སོ། །དེ་
ལ་མཚན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་བསྒྲོག་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་

བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་གྱིས་བྱུང་བྱེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་བཀོད་དེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲོག་ན་དེ་
གཉིས་འགལ་རྟགས་སུ་ཡང་བྱེད་རྩས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཀྱི་རྩས་པ་དེ་འབྲ་བ་དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་

དུ་འགལ་རྟགས་གཉིས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་པས་འབྲུག་ན་དེ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་ལོག་སྒྲོབས་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་བྱ་
ལྷོག་པར་བསྟན་པ་ན་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དག་གཉིས་ལྟགས་ལྟགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་

གསུམ་དུ་ངེས་པར་གྱུ་བོ། །མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་གྱུ་བའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྟོན་པ་ནི། ཚུད་ཕྱིར་བྱུང་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། ཞེས་བའོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་
དབྱེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཚུད་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་རྗེས་འགོ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་

@809A ལྟོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོག་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱན་མོང་མིན་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་ཕྱོག་པ་རྗེས་འགོ་ལ་མི་འབྱུང་བར་
བསྐྱབ་ནས་རྗེས་འགོའི་ཚུལ་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་ཙམ་རྟགས་ཡང་

དག་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པར་ཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་རྗེས་འགོ་ཕྱོག་པ་ལ་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱབ་ནས་ཕྱོག་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོན་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་རྩས་ཡུལ་ངེས་པ་བསྐྱབ་པའི་

དོན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། ལྷག་མ་ཕྱོག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་ཕྱོག་བྱུང་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་ནས་ཚུད་གཞིའི་སྟངས་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཙམ་བཅད་པ་
རྩས་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་སུ་འགྱུར་ན། མི་རྟག་པ་ཚུལ་མ་བྱུང་གི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། འགོ་

ལྷོག་ཆ་མཉམ་པས་རྟགས་སུ་འགྱུར་ན། རིག་བྱ་ཅན་མིན་བདེ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཇེས་འགྲོ་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་ལྷོག་པ་སྟོབས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཙུལ་
བྱང་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷོག་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་པ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་

ཆད་མའི་ལམ་རིམ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་མི་སྤྲང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཇེ་འི་གསུང་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་
མི་བྱའོ། །སྤྲས་པ། རིགས་གཞུང་རིན་ཆེན་གཏེར་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི། །རིགས་པའི་དབང་ཕུག་དགོངས་དོན་གཙུག་གི་ཉོར། དོན་ཡོད་ཆོག་འཕྲེང་རྒྱབས་ཀྱིས་མ་སྦྱོང་བར། །དེད་དཔོན་

སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མ་ཉོར་ཉིད། །ཆོག་ཉུང་དོན་རྒྱས་སྤེལ་ལེགས་རྒྱལ་མཆོན་ཅིར། གསལ་བར་བཀོད་ནས་ཀྱན་ལ་སྟོམ་པར་བྲིམ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་པལ་ལ་ཆོག །ཕྱག་དོག་ཤེས་
རབ་མེད་པས་འདི་མ་ཐོབ། །ཁོ་བོའི་བསོད་ནམས་ལག་ཅེར་སོན་མ་ཐག་མི་མངོན་ཡིད་ཀྱི་ཡོལ་གོར་སྤྲ་འོས་ཀྱང་། སྐལ་བཟང་ཀྱན་དགའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བའི་ཆེད། ཆོས་སྤྱིན་མཛད་མེད་
སྤར་གྱི་འདུ་བྱེད་བསྐྱུན། གང་དག་ཆོག་གི་ཁྱུར་པོར་རྒྱལ་དང་། །ལྷན་

ཅིག་ལྷན་པོའི་པོལ་འགྲན་བཟོད་ཀྱང་། །དོན་གྱི་རིན་ཐང་རྩལ་ཕྲན་སྦྱེད་བྱེད་པ། །དེ་དག་ནམས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་ལེགས། །དགོ་འདིས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པའི། །བཀའ་སྟོལ་
རིག་ལམ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། །འགྲོ་ཀྱན་རྟག་ཏུ་དགོ་བའི་ལུགས་བཟང་འདིར། །ཁྱེགས་ནས་ཀྱན་མཁུན་བདེ་གླག་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་ཆད་མའི་ལམ་བསྐྱིགས་པར་གསར་སྐྱུན་བ་

གྱིས་སྐབས་སྤང་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཀུ་ཚང་སྤྱལ་མིང་པས་སྤྱར་བའོ། །

སྤྱར་འདི་ཀུ་ཚང་སྤང་བྱང་བཞུགས།

@810B མེ་ལོ་སྤྱི། ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྤྱན་གཅིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན། བྱུང་དགོང་ཇི་བཞིན་འཛིན་སྟོབས་སྤྱལ་མཁས་པས། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནད། སྤྱིང་
པོར་སྤྱིལ་བའི་སྤྱེགས་བམ་འདི་མད་བྱང་། རྒྱང་གི་འཕྱལ་ཆེན་པར་བྱ་བསྟན་པ་ཡིས། །

ཐབས་རྩལ་ལྟར་ལེན་གྱོ་བཟང་ཡར་འཕེལ་དང་། རྒྱ་དབྱ་འདུལ་བསོད་ནམས་དོ་རྩེ་སོགས། བསམ་སྦྱོར་དག་པའི་འབྲེལ་ཐོག་ནམས་ཀྱིས་མཆོན། འགྲོ་ཀྱན་དག་བའི་བཤེས་ཀྱི་རྩེས་
བབྱང་ནས། རིང་མིན་སྤྱ་བཞིའི་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་དང་། ལེགས་བཤད་མཆོག།

འདི་དང་ནས་སྤྱིད་མཐའི་བར། རབ་རྒྱས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག ། །